

Szerkesztői iroda:
Nagy-Enyeden a kiadóhivatalban, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Kiadóhivatal:
CIRNER J. JÓZSEF
papírnagykereskedése, hova az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők.
Kéziratok nem adtnak vissza.

KÖZÉRTDEK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAPON.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve
egész évre 4 frt.
félre 2 frt.
negyedévre 1 frt.

Hirdetmények díja:
□ ezüstméterenként 3 kr.
Kereskedők és gyárosok külön árkedezményben részesülnek. Bélyegdíj 30 kr.
Nyiltér sora 20kr.

Észrevételek

Dr. Mayer Ödön és társainak vármegyénk beosztására nézve tett külön javaslatára.

Lapunk múlt számában közöltük dr. Mayer Ödön és társainak ellen nézetű beosztási tervét, mely lényeges eltéréseket mutat vármegyénk közgyűlése által elfogadott javaslattal szemben.

Az elfogadott javaslat az 1886. XXI. t. cz. értelmében felelhető lévén, nevezett urak szívesek voltak — mint értesülünk — nyomban meg is tenni felelőbizetüket, ragaszkodván ellenjavaslatukhoz és annak indoklásához; helyén valónak találjuk tehát foglalkozni vele s felkérni az érdeklődőket, hogy leplezetlenül szíveskedjenek e fontos kérdéshez hozzá szólani, amint megkívánja a közjó érdeke.

Előzetesen azonban meg kell jegyeznünk, hogy ha pusztán helyi érdekek szemüvegén, tehát nem éppen pártatlanul nézzük e fontos, közérdekű ügyet, — helyes megoldásra soha se fogunk jutni; — kell tehát, hogy a kisebb részek érdeke a nagyobb jelentőségű közérdeknek alája legyen rendelve, de másfelől kellően legyenek megvédve és méltányosan elősegítve a részek érdekei is, ha a közérdekkel éles ellentétben nincsenek.

E szempontokat sajnósan nélkülözzük dr. Mayer és társai javaslatában, melyből erősen kéri részint a viszonyok téves mérlegelése, — részint a helyes nemzeti politikának sok tekintetben helyi érdekekből való feladása, — részben az a könyvű vérvű felületesség, melylyel véleménye megokolására olyan feltevéseket hoz fel, melyek eshetőleg bekövetkezhetnek ugyan, de feltétlen valóságukról ez idő szerint szó sincs, sőt erre — legalább a közel jövőben — nincs kilátás. Miről van szó? Arról, hogy a belügyminiszter felhívása folytán a közigazgatási járások új beosztását eszközöljük, lehetőleg arra való tekintettel is, hogy az igazságügyminiszternek alapul szolgáljon az új járásbírói beosztásra, tehát, hogy a mostani anomálián, mely szerint némelyik szolgabírói három járásbíróihoz is tartozik, — segítve legyen oly képpen, miszerint a szolgabírói és járásbírói hatásköre ugyanazon területre terjedjen ki s lehetőleg ugyanazon központtal birjon.

Hogyan eszközölhetjük e beosztást? úgy, hogy a fekvésük, fejlődésük, forgalmuk, összeköttetésük fogva központtúl szolgáló nagyobb községek körül csoportosítottuk az oda gravitáló kisebb községeket oly módon, hogy megtartsák bizonyos arány a csoportosítandó lakosság számában is, a mennyire a geográfiai fekvés és összeköttetés megengedi.

Miután pedig e beosztást vármegyénk mostani területén kell eszközölni éppen a miniszteri leirat szerint, mely ezuttal a mi vármegyénk területi kikerekítéséről éppen úgy nem szól, amint nem szólott a magyarországi hasonló beosztási procedurán keresztül vitt vármegyékénél, — valóban érthetetlen volna az ellenjavaslatnak a mostani beosztás statusquojának fenntartására vonatkozó pontja, ha ki nem derülne az elfogadott megyei javaslat egyik pontja: az Alvinczre tervezett járásbírói miatti erős ellenzéstől a tervező ügyvéd urak statusquo iránti előszeretetének gyöngéd indoka.

Sőt, úgy vesszük észre, hogy ez a „statusquohoz“ való ragaszkodás tulajdonképpen csak színleges dolog, mert valóságban az ellenjavaslat szerkesztői éppen új területi beosztást kívánnak, csak hogy a — saját izlésük szerint. A mi nem esik közvetlen érdekük körébe, azt nem bántják; legyen úgy, a hogy tetszik, hadd jusson másnak is valami. Ennélfogva a maros-újvári járást teljesen békében hagyják, a n.-enyedi szolgabírói járás hasonlóképpen maradhat, mert az általánoságban acceptált elvnel fogva sok község a nagyenyedi járásbíróihoz a gyulafehérvári kir. járásbíróihoz jut. Igen helyes szerintük a verespataki szolgabírói és járásbírói tervezete is, mert Zalathna, Trempoele s Valea-Doszuluj az abrubányai kir. járásbíróihoz a gyulafehérvári

járásbíróihoz kerülnek. A m.-igeni szolgabírói járás beosztási tervzetével is meg vannak elégedve, mivel az egész járás a gyulafehérvári járásbírói területét fogja képezni, holott eddig csak egy rész volt az övé. Azt azonban, hogy M.-Igen továbbra is szolgabírói székhely maradjon, nem lehet hagyni, mert szerintük „Magyar-Igen esélyes jelentőségénél, rossz közlekedési viszonyainál fogva erre nem alkalmas!“ Mi ugyan sem a térképből, sem a valóságban nem találjuk a közlekedést oly rosznak, lévén az ugynevezett hegyaljai törvényhatósági út, mely mellett egy esomó helység fekszik — ugyanaz, melyen — de Magyar-Igenen keresztül — Gyulafehérvára is el lehet jutni. Nem is találjuk M.-Igent oly jelentéktelennek, mert jól szemügyre véve a dolgot, ez a forradalomkor elpusztított helység, az erdélyrészi Hegyalja központja, a lefolyt idő alatt aránylag többlet fejlődött, mint a megkimélt Gyulafehérvár, — de hat arról csakugyan nem tehetünk, ha 1688-tól kezdve M.-Igent mindig oly központi helynek tekintették, mely a hasonló vidéki központok között feltétlenül figyelmet érdemel.

Az alvinczi járás új beosztása az ellenjavaslat urainak nem nyerte meg tetszését. E járás a megyei tervezet szerint ugyanis a mostani alvinczi járás községein kívül Drassó, Koneza, Kufalva, O.-Girbó, Spring községekből állana, mely utóbbiak most a gyulafehérvári kir. járásbíróihoz tartoznak. E járásnak 30665 lakossága lévén, a szépen fejlődő, jó központot képező Alvincz birtani szolgabírói és járásbírói székhelyét. Az ellenjavaslat szerzőinek nem kell a tervezett alvinczi járásbírói s ez ekből a szb. járás székhelyét is Gyulafehérvára kívánják tétetni, éppen úgy, mint a m.-igeni járásét. Azt mondják: „már azon körülmény, hogy Alvincz egy négyszögben fekszik, Gyulafehérvár, Szászváros, Algyógy és Szász-Sebes között, minek folytán, ha itt járásbírói állítatnék fel, a községek beosztásával el kellene menni nevezett négy járásbírói közvetlen határáig, úgy hogy közvetlenül ezen négy járásbírói ságban levő községek távolításával lehetne ezen bírói ságnak járást teremteni. — mondjuk, már ezen egy körülmény elegendő arra, hogy a felvetett eszme, mint halva szülött eljettessék.“

Oly csodálatos homályosan van ez az indokolás tartva, hogy azt hisszük, miszerint az ellenjavaslat szerzői sem tudják tisztán, mire jó ez a „halva szülött“ indokolás, mert indokolásnak éppen rosz. Amint tudjuk: Szászváros, Algyógy és Szász-Sebesen is van a szomszéd Hunyad- és Szeben vármegyéknek szolgabírói hivatala. És csodálatos: minden nagy észbeli megfeszítés nélkül, egyszerűen a helyzetet tekintve, Alvincz szolgabírói székhelylyel igen tisztességes járást lehetett teremteni, már nagyon régi idő óta s ehez nem kellett sem a szászvárosi, sem az algyógyi, sem a szászsebesi szolgabírói ságban levő községeket bevonni, sőt az új tervezet szerint Drassó, Koneza stb. ide csatolásával oly szép járást lehetne létesíteni, mely még kevésbé szorul idegen megyebeli járásokra. Nos, ha ez lehetséges a szolgabírói ságra, miért volna lehetetlen a tervezett járásbírói ságra nézve? Terület, népség elég szép, nagy szükség is van rá, s nehogy felüljön valaki oly indokolásnak, mely szerint „az igazságügyi politikával nem egyeztethető meg ily apróbb járásbírói ságok felállítását, melyek a tapasztalat szerint szűk körben mozogva, a folyton haladó jogi élettől rendszerint elmaradnak!“ Mert eltekintve attól, hogy a m.-újvári járásbírói ságnak 25000, a balászfalvainak 21500, az abrubányainak 31500, a vizaknainak 18000 lakosa van, ki meri állítani és bebizonyítani, hogy ezek szűkebb körben mozognak, mint az enyedi, vagy gyulafehérvári, s hogy ennél fogva ez utóbbiakon sokkal inkább meglátszik „a haladó jogi élet“ mint amazokon?! Sőt bátran lehet állítani, hogy a fejlődő jogi élettől jobban haladnak, mint némely törvényszékek, a minthogy vannak szolgabírói ságok is, a hol jobb, helyesebb az ügyvezetés, mint akár a megye központján. Mayer urék axiomája tehát

nem csúfolja meg a közszükség azon kívánalmát, mely Alvinczre szolgabírói ságot és járásbírói ságot kíván — annál is inkább, mivel a megnagyobodott m.-igeni járás Gyulafehérvár szab. kir. várossal együtt elegendő dolgot ad egy telekkönyvvel nem rendelkező járásbírói ságnak Gyulafehérvár.

Azon indok, hogy „Gyulafehérvár ügyvédi kamarái székhely, a mi azt jelenti, hogy ott kellő jogsegélyt található, míg Alvinczen egyetlen ügyvéd sincs, csak a zugirászat virágnak,“ mit sem ér. Mihelyt Alvinczen kir. járásbírói ság lesz, bizonyosan elfognak oda járni az ügyvédek, sőt mi több, néhányan le is fognak telepedni s így nem fogják a zugirások martalékul hagyni a szegény alvinczieket.

Gyulafehérvárt püspöki székhelye, iskolái, papnőveldeje, katonasága kétségtelenül kiemeli nem csak Alvincz és Magyar-Igen fölé, hanem az erdélyi részek városai közül is s reméljük, hogy valahára kedvezőbb idők fognak bekövetkezni az eddig meglehetősen elhanyagolt, történeti emlékekben oly gazdag városra, minek már örvendetes jeleit látjuk, de ha ezekkel az előnyökkel akarják legyűrni az ellenjavaslat tervezői M.-Igent és Alvinczet, miért teszik meg Konezát szolgabírói székhelynek, melyet maga a belügyminiszter is „jelentéktelen“ községnek mond s melyet még régi birtokosai is elhagytak, az új birtokos pedig igen helyesen, különbnek tartja ennél a szomszéd Drassót!

Es itt következik az ellenjavaslat leggyöngébb pontja, mely nem törődik semmi nemzeti politikával s melyből az tűnik ki, hogy ha egyébrt nem, csak azért is elő kellene rántani a törvényhatóságok területi kikerekítését, hogy Szeben vármegye kapja meg Vizaknát „kellően kikerekítve“ járásbírói ságotul. E szerint Alamort, Ladamost, Mundrát és Örményszékest, melyekkel legtermészetesebben lehet ezt a tetszetős (?) kikerekítést Szeben megye javára eszközölni, inkább oda adja dr. Mayer úr et comp., csak hogy Konezán egy liliputi szolgabírói ság őrizze Drassót, s ily módon elkerülve a kellő nagyságu szolgabírói, de még jobban a kir. járásbírói terület lehető alkotását Alvincz székhelylyel, nagylelkűen felajánl-hassa nekünk cserébe — Szász-Sebest járásával együtt. Holott jobb lenne, ha ugyan lehetséges, ezen nagy terület helyett pl Toporosával és Nagy-Ludassal, esetleg Hássággal megelégedni s így — nem gyöngítve Szeben vármegyét, egy helyesen kikerekített nemzetes szellemű erős központ teremteni Vizaknán, — míg másfelől Péterfalva, Szancsal, Kis-Iklód és Pánád, melyek Balásfalva tőzsomszedságában fekszenek, — bőségesen és jobban kiegészítenék a fejlődő központtal rendelkező balásfalvi járást, amint ezt Török B. és társai, kikre dr. Mayer is hivatkozik, — mint czélszerű kikerekítést — amennyiben kivihető volna — figyelembe vételre ajánlották. Azon indokok, hogy Vizakna vasuton N.-Szebenhez félóránnyira, Enyedhez 6 órára van; hogy a gy.-fehérvári törv. széki elnök, ha a vizaknai járásbírói ságot meg vizsgálja, N.-Szebenbe megy hálni, (holott Vizaknán is szívesen látják), hogy a n.-szebeni kir. törvényszéki elnök Fehérváron keresztül megy a szászsebesi kir. járásbírói ságot vizsgálni (pedig kocsival direkt oda mehet) talán nem oly fontosak, hogy különös figyelemre méltassuk, legalább ezuttal.

A megyei javaslat megadja Gyulafehérvárnak a magáét, de nem rontja meg a többi természetes kisebb központok fejlődését sem s az ezek körül szervezendő járásokban az egészséges közélet lendülését kívánja elősegíteni. Számolva az adott viszonyokkal s a méltányossággal, ígyvezik a belügyminiszter által felvetett igen helyes elv alapján tenni meg javaslatát, a nélkül, hogy sorvasztani kellene a fejlődésnek indult központokat, — ami pedig okvetlen következménye lenne dr. Mayer és társai czélszerűtlen szempontokból kiinduló ellenjavaslatának. Kérjük tehát barátainkat, hogy a lithografrozott felszólamlások felretételével, fontolják meg és pártolják a vármegye többségének az egész megye érdekét szemelőtt tartó határozatát

meggondolva, hogy ha itt ott sérelmesnek is látszik némely községre nézve, vannak magasabb közigazgatási és igazságszolgáltatási érdekek, melyek mellőzése sokkal több kárral és hátránnyal járna vármegyénk egész közönségére nézve.

(T. B.) Meghalt. Mikor e szót mondták: mindenki kételkedőn rázta fejét. Lehetetlen az. Hiszen csak tegnap láttuk, kedvesen mosolyogva. Együtt voltunk a kaszinóban, a rosszullet minden jele nélkül, kedélyesen, nyugodtan tarokkozva. A megelőző napon jött haza Gy.-Fehérvárról, a történelmi és régészeti társulat gyűléséről. És siettünk mindnyájan lakására, mely — fájdalom — már halottas házzá lett, — a mi jó, kedves, szeretett Hegedüs bácsink csakugyan nem volt többé, — meghalt nyugodtan, csendesen, szelíden, amint élt. Reggel a szobájában tüzet csináló cselekedet elküldte leányához: dr. Kovács Ödönéhez, hogy ha fel keit, menjen át, mert rosszul érzi magát. Mire leánya azonnal hozzá sietett, de már vége volt.

Azt mondják, hogy ez a szép halál. Nem vitakozom felette, de velem együtt oly sokan kérdezik: miért kellett ennek már most bekövetkeznie?! A Bethlen Gábor alapította theologiai akadémiát, melyet bizonyos körök oly fanatikus dühvel igekeznek megsemmisíteni, talán a sors hamarabb akarja semmivé tenni, hogy 9 hónap alatt harmadik tanárát ragadja el, ifjat és öregot egyaránt? Az enyedi kis társadalmat, melyben mindenkinek sok és nehéz szerepet kell betölteni, most akarja gyöngíteni a végzet, midőn a nehéz harcok közepette oly kevesen vagyunk? A megyei és városi közéletnek, melynek az elhunyt oly nemes, tisztelt alakja volt, e nehéz időkben kellett egyik legbőlecsőbb tagját elveszteni?

Bizony az örökre becsukodott ajkak ott a koporsóban nem adnak mindezekre magyarázó feleletet soha többé. Mi nem láttuk öregségét, nem tapasztaltuk gyöngeségét, — hiszen szerette az életet, szeretett minket, s a hajlott kortól kitelhetőleg híven igekezett leróni kötelességeit hazája, nemzete, vallása, egyháza és a társadalom iránt. Pedig rég kívánta, rég megérdemelte a nyugodalmat, de nem azt a végtelen, örökké valót. A viszonyok úgy hozták azonban, hogy nem volt szabad pihenni, helyet kellett állani s ime most, amidőn oly nagy szükség volt az ő nyugalomba vágyó tevékenységére is, — a sors még ettől is megfoszt mindnyájunkat.

A mi egyszerű, kis társadalmunk kiváló férfit gyászol benne. Igazi szép öreg úr volt és nemes szelleme, gyöngéd kedélye, finom udvariassága önkénytelenül megnyert mindenkit. Ha örömről volt, névnapunk jött: Hegedüs bácsi megjelent, velünk örvendezett. Ha meglátogatott a bű és a bánat: első volt a vigasztalók között. Egy oly változatos élet, mint az övé, mely alatt annyit látott, annyit tapasztalt s világos értelmével annyi következtetést vonhatott le, — sokra tanította meg, de nem változtatta meg szívének nemes érzelmeit, mely arra indította, hogy reá tört ellenségeinek is szívesen bocsátott meg, az őt szeretőket pedig melegen ölelte magához.

És most — egy serral több lesz ott fenn az Örhegyen; de azt a helyet, melyet a mi Hegedüs bácsink elfoglalt közöttünk, nagyon sok ideig üresen, pusztán fogjuk látni és érezni egy jó embernek pótolhatlan hiányát.

Könnyes szemmel, igaz szívvel mondunk áldást emlékezetére!

Hegedüs János életrajza.

Életrajzát nézve igen érdekesnek és jellemzőnek találjuk szó szerint közölni azon kis rajzot, mit 12 év előtt a „Zsinati emlékkönyv” számára az adatok hű és pontos feljegyzésével, nála természetesen, különben ritka szerénységgel — úgy látszik — ő maga állított össze.

Született Maros-Vásárhelyen 1821. október 24-én. Atyja: Hegedüs Lajos marosvásárhelyi ref. lelkész, anyja: Antal Mária, erdélyi ref. püspök, néhai Antal János leánya. Első nevelését a szülői háznál nyerte, majd szülői beadván a marosvásárhelyi ref. collegiumba, ott végezte a gymnasialis tanfolyamot. 1837-ben diák lett s ekkor nagyatyja Antal János, ki mint ilyen Nagy-Enyeden lakott, behozta őt a n.-enyedi Bethlen-főtanodába, főleg azért, mert itt mind a menyiség-tani, mind a természetrajzi tanszékek a nagyhirű és genialis Szász Karoly és Zeyk Miklós derék tanárok által voltak betöltve. Nagyatyja szívesen látta volna, ha unokája akár a technikai, akár az orvosi pályára szánja magát, de bárha nagy előszeretettel volt 'is a

természettudomány iránt s kivált pszichologia kedvenc tanulmányai közé tartozott; de azért ép oly nagy hajlammal foglalkozott a classica litteraturával s ennek terményeivel és a historiával s így a papi — vagy ha a szerencse kedvez s a közbizalom méltónak találálandja — a professori pályára szánta magát. — E czélból mint felsőbb tudományokat hallgató ifju 6 év lefolyása alatt végig hallgatta és tanulta a philosophiai, jogi és és theologiai tanfolyamokat 1837—1843-ig. Ezek végeztével, előleges szigorlat után — kinevezte őt az iskolai előjáróság a legfelsőbb (jelenlegi VI. gymnasialis osztály) osztályba tanítónak. Az akkori tanszervezet szerint egy osztályban minden tantárgyat ugyanazon egy tanítónak kellett tanítani, mi valóban, jelenleg kivált, terhesnek tetszhetik, de képesítette az illetőket ezen terhes feladatra kivált azon körülmény, hogy főleg a jelesebbek csaknem egész tanpályájok alatt magán tanítványok tanításával voltak megbízva s így a „docendo discimus” elvével fogva kénytelenek voltak magoknak csaknem minden gymnasialis tantárgyban kellő készütséget szerezni.

Czélja volt a külföldi prot. egyetemeket meglátogatni, hogy tanulmányait betetőzhesse, de e végett úgynevezett akadémiái szigorlatot kellett kiállania a theologiai összes tudományokból s ezenkívül a philosophiai tudományok, közül az anthropológiából, pszichológiából, logikából stb. Mindez nagy előkészületet kívánt, miután az 1843/4. tanév folyama alatt mint osztálytanító nem rendelkezett kellő idővel, kénytelen volt a következő tanévet, mint tanodai senior még a főtanodában tölteni s ezt az évet használni az academiái szigorlatra való elkészülésre. 1845-ben le is tette a szigorlatot a nevezett tantárgyakból s azokon kívül még a chemiából is. Ekkor — 1845. szept. — indult ki a külföldre s Bécsben 4 hetet töltvén, okt. végén érkezett Berlinbe. Itt az 1845/6. tanévben theologiai és philosophiai tudományokat hallgatott Neander, Marheineke és Vatkétól, továbbá philosophiai tudományokat Gabler, Georg és Michelettől. 1846. augusztusa más irányt adott életének. A m.-vásárhelyi collegiumhoz hivatott meg tanárnak Kelemen J. halálával megüresült természetrajzi tanszékre. E meghívást elfogadni először vonakodott, hanem miután engedélyt nyert egy vagy két évet még a külföldön tölthetni, csakugyan elvállalta. A következő 2 évet azután részint Berlinben, részint Párisban a zoologia, botanica, mineralogia tanulással töltötte, hallgatván ezen tudományokon kívül még chemiát, physikát és meteorológiát is. 1848. július havában érkezett haza s azon év szeptember 4-én igttatott be hivatalába.

Ezen időtől fogva a marosvásárhelyi collegiumnál működött, mint természetrajz tanára s egyszersmind tanvezető (Paedagorcha), a német Entwurf szerint gymnasialis direktor, 1857. szept. haváig. A marosvásárhelyi tanoda a forradalom alatt anyagilag is szenvedett s nem volt berendezhető az ötvenes években még, a hogy a bécsi kultuszminiszterium s a Bonier által kidolgozott Entwurf kívánta. Hiányoztak a kellő tanerők s bár minden tőle telhetőt megtett s hetenkint több éven át 17—19 órát tanított a 7. és 8-ik osztályokban; a német kultuszminiszternek mindez nem volt elég, folytonosan fenyegette a direktort, míg a rendes zárt tudósításokban igazán írta le a tanügyi állapotokat; később aztán, mikor az Entwurf követeléseinek megfelelő zártudósításokat küldött — megdicsérte. Ilyenek voltak az akkori állapotok és viszonyok; nem lehet csodálni tehát, ha nevezett azokat megunta, meggyűlölte s igekezett azoknak köteleiből szabadulni. S erre jó alkalom nyílt az 1857-ik év tavaszán, mikor Nagy-Enyeden Inceze Dániel halálával megürült az egyh. történelem, symbolica theologia és egyház prot. jogtan tanszéke. Illető folyamodását ennek elnyerésére benyújtotta az akkori ref. főkonsistoriumhoz s csakhamar a szavazatok többségével meg is nyerte ezen tanszéket. Ekkor az erdélyi ref. papnövelde 1854-ben teljesen berendezve s a kellő tanerőkkel (a theol. előkészítő osztályban s a szorosabb theol. tanfolyamon 7 tanárral) ellátva, az enyedi főtanoda épületeinek s tanári szállásainak a forradalom alatt történt szétromboltsága miatt, ideiglenesen Kolozsvárra volt elhelyezve s itt székelt 1862-ig. 1862. szeptemberre az épületek legalább egy részben, mindenesetre kellő mértékben helyreállították, visszaköltözött az egész papnövelde Enyedre s azóta itt van, mint a nagyenyedi Bethlen-főtanoda kiegészítő s betetőző része.

Theologiai professzorrá léte óta az erdélyi ref. papi karnak legalább 3/4-e megújult, kik mind az ő keze alól kerültek ki s teljes lelki gyönyörrel tekint-hetnek sok és jeles tanítványainak hosszú sorára; még a ref. tanári karnak legnagyobb része is tanítványa volt, Enyeden például, egyet kivéve, mindnyájan.

Családi élete egyike volt a legboldogabbaknak. Megnősült 1849. aug. 13-án A gondviselés egy áldott, mivel lelkü, fenkölt szellemü növel boldogította Bágyoni Szabó Katalinban, ki — az általános közvélemény szerint — a szerető hitvestársak, a jó és bölcs anyák s derék házi nők példányképe vala. A halál elragadta, gyógyíthatatlan betegeskedés után 1881. aug.

10-én, mi végtelen és soha meg nem szünő bánattal töltte el szívét.

Ezen rajz összeállítása óta 12 év telt el. Az adatokhoz kevés pótolni valónk van. Kedves neje elvesztése felett érzett mély fájdalom enyhülést találhatott gyermekei családjában. Egyik fia, Gyula, mérnök, a sopronmegyei kir. építészeti hivatal főnöke; Kálmán kitűnő, keresett orvostudor Sopronmegyében; egyik leánya, Ilona, dr. Kovács Ödön theol. tanár, a másik, Klára, Kovács Gyula enyedi polgármester neje. De ezen 12 év alatt is újabb csapás rázta meg szerető lelkét; négy év előtt ragadta el a halál harmadik vejét, Fülöp Gézát, kit mindnyájan az erdélyi ref. papság díszének tekintünk s őt követé egy év múlva neje, Hegedüs bácsi legkisebb leánya, a kedves Katinka.

A tudományos irodalom terén nyomtatásban nem sokat bocsátott nyilvánosságra. Néhány értekezés, alkalmi irat és beszéd és Hase két kötetes klasszikus Polemikájának kitűnő fordítása jelent meg tőle. Őt is, mint sok más kitűnő erdélyi ref. tanárt csaknem teljesen elfoglalta az illető főiskola és az egyház közügyeinek intézése s mindenek felett az ifjuság gyakorlati nevelése. Ezen utóbbiban volt ő igazi mester. Tanítványai közül, pedig ezeknek hosszú és díszes sora van, csaknem az egész erdélyi ref. papság, tán egy sincs, a ki életének fontos, gyakran elhatározó momentumaiban ne érezte volna az ő atyai szeretettel és bölcsességgel áthatott egyéniségének jótékony hatását. Még büntetni is úgy tudott, hogy emléket azok áldják legnagyobb halálával, a kiket büntetett!

A közrészvét közelben és távolból meglátható erővel nyilatkozott. Testületek és egyesek siettek kifejezést adni a gyászban való osztozásnak; többek között a ref. egyházkerület igazgató tanácsa (küldöttséggel), a Minorita-rend főnöke, a ref. konvent tagjainak nagy része, a marosvásárhelyi tanári kar (küldöttséggel), a szászvárosi ev. ref. kollégium (küldöttséggel), az ugyancsak szászvárosi ev. ref. eklésia (küldöttséggel), gr. Bethlen Géza, gr. Bethlen Bálint, a Sárkány család, Dárdai Sándor, a ref. esperesek és papok nagy része stb.

Hegedüs János elhunytáról a család, a n.-enyedi Bethlen-főiskola előjárósága és az ev. ref. theologiai akadémia ifjusága külön gyászjelentőket adott ki.

A család gyászjelentőjét Gyermekei és unokái: **Hegedüs Ilona**, férje dr. Kovács Ödön theol. tanár és gyermekeik: Pál, János és Ilonka. **Hegedüs Gyula**, a sopronvármegyei m. kir. államépítészeti hiv. főnöke, neje Winkler Mária és gyermekeik: János, Gyula, Katinka, Mariska, Ilonka, Jolán. **Hegedüs Klára**, férje Kovács Gyula polgármester és gyermekeik: Mariska, Katinka, Géza. **Néhai Fülöp Gézáné Hegedüs Katinka** árvája Fülöp Judit s nevelt fia Fülöp Ferenc. **dr. Hegedüs Kálmán**, orvos és neje Bakó Jolán. Testvére: **Hegedüs Ágnes**, férje Luczai Albert és családja. Sógora és sógornői: **Szabó Sámuel** ev. ref. tanár és családja. **Szabó Eszter** özvegy **Szentpáli Ignáczné Horváth Jozefina** özvegy **Hegedüs Lajosné**, és családja adták ki, így szólva: Az Úr elváltatá őt szent Igéje szolgálattára, és ő az egészséges testnek és nemes léleknek, a világos értelemnek és gyöngéden szerető szívnek páratlan harmóniában egyesült erővel megáldott hosszú életen át közel félszázadig tündökölt azok előtt, kik az evangélium hirdetésére hivatának. Szerető, hű szívét, mivel, okos szellemét, édesatyai büzgő gondosságát szíve végső dobbanásáig Isten és a haza szolgálatára, családja boldogítására szentelte; most a szeretet, hála és a bánat könnyei kísérik sírjába.

Az előjáróság ekép sóhajt fel: Még egy éve sincs és háromszor ürtette ki velünk az isteni gondviselés a gyásznak keserű poharát! Mi gyászolunk; ő már boldog . . . . „Legeltét Istennek ifjú nyájöriző pásztorait örömmel és atyai kész indulattal . . . . Békesség volt a mezőn levő kövekkel is . . . boldogságban látta házanépet . . . kettős tiszteltetle méltatták mindenütt . . . s erevé a dicsőségnek hervadhatlan koszoruját már itt — az iránta nyilvánult szeretetben . . . végeztetve öregségében ment a koporsóba, mint a learatott buza ideje korán. (I. Péter 5, 2—4; I. Tim. 5. 17; Job. 5, 23—26.) „Boldog azért, az urban ige elszenderülve: mert megnyugszik az ő fáradsalmaitól; cselekedetei pedig követik őt.” (Job. 14. 13.) Az új gyászsebet szívünkben az Isten keze ejtje; a gyógyító, vigasztaló balszámot is attól könyörögjük!

Az ifjuság felzokog, mert: A vezér elesett . . . Az ősz bajnok kezéből kihullott a pallos, melylyel évtizedeken keresztül állott rendületlenül a várkonon, melynek neve: ige. Az ige elhívott szolgájának ajkain elnémult a szó. A türelem édes szava nem hangzik többé ajkairól; az igazság mellását letépte kebléről a halál csontkeze s mig oltogatta fagyos csókjával szemében az éremért lelkesező buzgóság szent lángját, — szívében megölte a szeretet szent érzelmét. Utolsó dobant a nemes szív . . . a sereg kétségbeesve keresi a vezért . . . és nem találja sehol „mert elvégeztetett az emberek között, hogy egyszer meghaljanak” s ha hangzott

a parancs: „*térj a földre, embernek fia; az Úr megváltottjai megtérnek s lesz örökkévaló öröm az ők fejökön; öröm és vigasság veszi őket körül és eltávozik tőlük a keserűség és nyűgös.*” Megtért... „*elcsélt a mi fejünknek koronája: „azért szomorú a mi szívünk” s vigaszt csak abban találunk, hogy „az igaznak emlékezete áldott;” a ki így élt, annak „régeztére eltettett az igazság koronája.” AMEN... AMEN...*”

A ravatal.

Egyszerű faalkotmány, fekete posztóval bevonva, rajta egy koporsó és abban egy, a sok munkában megfáradott pihenő agg. Arcát nem torzítja el kínos vonaglás nyoma; sőt a boldog nyugalom teszi még szebbé azt a megnyerő, nyájas öreg fejet. És körötte buslakodva állanak diszorséget a szerető ifju tanítványok, bánatosan fordulnak meg időről időre a hű rokonok. Két óránként váltogatja az őrállást más más 4-4 theologusnövendék és perczről perczre tekint be a család apraja és nagyja, hogy mindegyre bizonyosságot véve a szomorú való felől, hullassa könyeit.

Es eljönnek rendre a város társadalmi életének, a megyei-közeletnek és egy-egy távolabbi vidéknek ismert tényezői; eljönnek agyukban döbbenéssel, szívükben fájdalommal s ajkukon a résztvevés igaz szavaival. Megtekintik a szellem fegyvereivel oly sokat küzdött bajnokot és fáj látniok, hogy az életerős kezéből kihullott a fegyver. Fáj látniok s elfogódott hangon alig tudják elmondani azt, a mit el akartak mondani. Köny jelen meg az idegenek szemében is, legördülve a sötét nyugvóhelyre. És megjelennek körötte a kegyeletnek koszorúba fonott virágai; leteszi bánatosan a ravatalra az emlékezés ezen jeleit „Hegedüs János hű és buzgó városi képviselőnek — Nagyenyed város tisztikara és képviselőtestülete”; leteszi „Áldott apjuknak, nagyapjuknak — Gyula, Klára és gyermekei”; ugyancsak „Áldott apjuknak, nagyapjuknak Ödön, Ilona és gyermekei”; elővirágból koszorút tesz „A legjobb atyának Gyula és Kálmán”; a „Forron szeretett nagytatának — Hegedüs János és testvérei”; „János bácsinak — Szabó Sámuel és családja”; koszorút hoz „Szeretet tanárának — a theologia academia ifjúsága”; „A kedves jó rokonnak — Eszter, Samu és családja”; „A szeretett jó rokonnak — a Winkler család”; „Hegedüs bácsinak — Gizi és Bercezi”; élő virágkoszorút küld „Hegedüs János tanárnak tisztelete jeléül — a sopronvármegyei államépítészeti hivatal tisztikara”; koszorút „Felejtethetlen felügyelőjének — theologiai dalkar”; „Hegedüs Jánosnak, a tanárkar Nesztorának — a Bethlen-főiskola előjárósága”; „Szeretett felügyelő tanárának — az ifjusági zenekar”; „Hegedüs Jánosnak — a nagyenyedi ev. ref. egyházközség”; „Szeretett tagjának — a polgári olvasóegylet”.

Most virágok veszik körül, babérok körítik a nagy álmat aluvót és az... alszik... nem ébred.

Nem, oh nem! A halott mozdulatlan fekszik.

— És az egymás nyomában szálló perczek elhöz-zák a koporsó lezárásának idejét s azután elhöz-zák az időt, melyben még nagyobb válaszfal zárja el őt em-beri szemektől! elérkezik lassan az idő, melyben kö-vetkezik —

A temetés.

Április 26-ika, délutáni 3 óra Az ég is gyász-fátyolt ölt magára; megkondulnak gyászosan a haran-gok. És a kellemetlen idő daczára is sereglük a nép a Bethlen-utczai halottas házhoz, hogy végtisztességet tegyen. Három óra után kevéssel már ott látjuk a ház-nál a közeli családtagokon kívül Zeyk Déniel főispánt, ugy is, mint Sándor János esperessel az ev. ref. igaz-igazgató tanács képviselőjét, Csató János alispánt s a megyei tisztikarnak majdnem összes tagjait, ott látjuk a helybeli honvédség parancsnokát, Tarczali őrnagyot tisztikarával, Török Dániel vezetése alatt a városi ta-nácsot és képviselőket, a kir. építészeti havatalt, a máv. állomás előljáróit, dr. Havas Gyula kir. tanfelügyelőt; a posta- és táviradkezelőségnek főnökét Will Károlyt és többi tagjait; képviselve láttuk az adóhivatalt, kir. pénzügyigazgatóságot Reinbold Olivérrel élén; a fegy-ház igazgatóját, a járásbíróját; br. Kemény Györ-gyöt s a városi és vidéki intelligencia még számos tagját; jelen vannak a marosvásárhelyi és szászvárosi kollégium küldöttei; ott van egy sereg idősb-ifjabb ev. ref. lelkész: dr. Bartók György, Sylvester Domokos, Tókos esperes, Barabás Károly, Vásárhelyi Lőrincz, Széchi Ferencz, Ferencz Samu stb, jelen vannak a helyi róm. kath. és lutheránus eklésia lelkészei: Deli Ödön és dr. Schneider Alfréd s ott az egész Bethlen-főiskolai tanári kar és ifjuság.

Fél 4 órakor megkezdődik a gyászos szertartás.

A theologiai dalkar szép gyászdala után Berde Sándor, az elhunytnak egykor tanítványa, később tanár-társa mond gyönyörű imát s bucsúztatja elérzékenyült hangon a gyászolóktól az utolsó utjára térőt. Köny ül ki a szemekbe a meghatottságtól...

Azután ismét a theologiai dalkar ad elő egy meg-ható temetési éneket. A mint ez elhangzik, kihordják

a koszorukat a halottas kocsira és fölemelvén, viszik a holttestet — az ifju tanítványok. Köny, zve indul meg a nagy menet, élén a tűzoltói és ifjusági zene-karral, melyek fölvaltva egymást, gyászindulókat ját-szanak... és könyez az ég is a szomorúságos jele-net fölött.

A menet betér a gyászba vont várbeli ev. ref. tem-plomba, leteszik ott a theologusok a koporsót a kathedra elé s körülállják. A képezdei dalkör s a gymnasiumi ve-gyeskar áhítatos énekei után Nagy Károly lelkész mond remegő hangon emelkedett beszédet, vázolja a veszte-séget, a gyászt, mit a koporsó hozott és keresi — és keressük vele mi is — a vigasztalás lelkét; azután ál-dást kér a halottra, csöndes pihenést a munkától meg-nyugodott testnek! Amen!

Ismét fölveszik a theologusok a koporsót s a nagy kísérő tömeg közepette viszik a zenekar gyász-indulói mellett az örök csend honába, a temetőbe.

A sírnál ismét fölcsendülnek a képezdei dalkar áhítatos gyászenekének hangjai... Azután csönd lesz...

Kegelettel emeli le kalapját mindenki s a sír fejénél kiválik egy egész ifju alak, a tanítványok bú-csújának tolmácsa, Demes Péter IV. éves theologus, önképzőköri titkár. És ajkai rebegni kezdik a végső búcsú szavait, melyeken meglátszik, hogy igaz érzelem megnyilatkozásai: egyszerűek és szépek. Könyeink újból elhomályosítják szemünket s a beszéd bevégez-te után, míg a theologiai dalkar melábus éneke köz-ben a föld mélyébe bocsátják a koporsót, fájó sohaj-jal indulunk vissza a temetőkertből: ... elvégez-te-tett!...

VEGYES HIREK.

— **Dr. Jánosi Demjén** a minarita-rend főnöke a n. jó Hegedüs bácsi családjához a következő részvét-iratot intézte: „Felejtethetlen drága jó apósa, a valódi tudomány ezen fölket bajnok elhunyna alkalmából nagy úri családjukat, egyházukat és tanügyüket ért pótolhatlan veszteségük és mély gyászunkban szíve mélyéből fakadó őszinte részvétellel osztozik dr. Jánosi Demjén rendfőnök. Arad.

— **Gyászhir.** Gróf Busseul Henrikné nagy-berivói Boér Berta mély fájdalommal jelenti maga és férje gróf Busseul Henrik, gyermekeik: Raoul cs. és kir. lovassági iskolai növendék és Celine, valamint özv. Pösch Józsefné nagy-berivói Boér Mária nevében, hogy szeretett édes anyjuk, nagyanyjuk, illetőleg sógorónő nagy-berivói özv. Boér Ferenczné született karansebesi Juhász Josefne f. hó 26-án, délután 1 1/2 órakor, hosszas betegség után, életének 68-ik, öveztségének 17-ik évében, övéi mély bánatára elhunyt. A megboldogult hült tetemei f. hó 28-án délután 3 órakor tétettek a róm. kath. temetőben örök nyugalomra, az engesztelő szt. mise-áldozat pedig f. hó 30-án d. e. 10 órakor fog a n.-enyedi róm. kath. templomban az egek Urához bemutatni. Az elhunyt néhai Boér Ferencznek, 1848. előtt vármegyénk főispánjának, a 60-as években Kolozs-megye főispáni helytartójának, vármegyénk egyik nagy-nagybirtokosának, köztisztviselőben állott neje volt, kinek elhunytát mélyen fájlalja társadalmunk is, melynek so-raiból oly gyorsan tűnnek el a régi közelet előkelő alakjai. Béke hamvaira.

— **Színészeink bemutató előadása** a Hege-düs tanár temetése miatt nem csütörtökön, hanem pénteken (27-én) volt. Szinre került — mint előre is jelezve volt — „A dolovai nábob leánya”, Herczegh Ferencztől. Maga a darab meglehetősen közepes ter-mék s nem épen megfelelő a várakozásnak, a melyet a jőnevű író után hozzá fűzni lehet. Az előadás nem maradt mögötte a darabnak, sőt egy pár nagyon csi-nos alakítást is szemlélhettünk benne. Így pl. különös elismeréssel emelhetjük ki Márkus Ilonát (a czimszerep-ben) és Ágotai Ferenczet (a Biliczky szerepében). A A férfi főszerep Tarján főhadnagy személyesítőjének, Krasznay A.-nak organuma nem elég finom minden drámai árnyalatra, de neki is voltak sikerült jelene-tei. — A ház teltsége jó közepes volt. (B. J.)

— **Százhárom éves ember** halt el folyó hó 26-án Alsófehérmegye Maros-Béld községében. Neve az aggnak: Fléser Gyorgye volt s legutolsó nap-jáig a föld munkálásának élt.

— **Színházi műsor.** Vasárnap délután: „A rep-ülő csizmadia,” bohózat; este: „Az asszony verve jó,” énekes népszimnű. Hétfőn: „Mongodin ur felesége,” vigjáték. Kedden: „Ráfael,” dráma. Szerdán: „A búbos pacsirta,” énekes szimnű. Csütörtökön: „Tót legény Amerikában vagy: utazás Chicágóba,” látványos éne-kes életkép. Pénteken: „A kis baba,” bohózat. Szom-baton: „Parasztbecsület,” opera.

— **Az első permetezés** időszaka küszöbén nem győzzük szólósgazdáinkat eléggé sürögősen figyelme-ztetni, hogy a permetezést, melyet különben a magas miniszterium már kötelezőleg is elrendelt, kellő idő-ben foganatosítani el ne mulasszák, mert csak ekként vehetik elejét a veszedelmes szőlőragály, a peronos-pora terjedésének. A permetezők beszerzése dolgában

jó lesz ovatosnak lenni, mert sok rosz permetezőt ki-nálnak mostanában mindenfelé. Mellesleg említjük fel, hogy a jó permetezők közt a legjobbknak találtuk a Mauthner budapesti magkereskedő „Unikum” nevű per-metezőjét, mely igen könnyen jár, kitűnően permetez, soha el nem romlik és a mellett a legolcsóbb is, a mennyiben az egész permetezőnek ára 14 frt 75 kr.

— **Kató József** előnyösen ismert kolozsvári fényképésznek lapunk tuloldalán levő hirdetésére fel-hívjuk olvasó közönségünk b. figyelmét; annyival is inkább, mert fentnevezett fényképész még csak 8 na-pig eszközöl felvételeket s aztán végleg távozik váro-sunkból.

— **Országos** tanszerkiállítás lesz Debreczen-ben, folyó évi augusztus 18-ától, szeptember 2-ik nap-jáig. A kiállítási tárgyak nyolcz főcsoportra osztatnak. Az I. főcsoportban lesznek a különféle foku és jelle-gű iskolákra vonatkozó tárgyak összefüggő rendszer-ben, az iskolák egymáshoz való viszonya szerint ki-állítva. A kiállítási tárgyak Vántsa György kiállítási titkárnál Debreczenben a Kereskedelmi Akadémiában, augusztus 1-5-ő napjáig jelentendők s legkésőbb augusz-tus 10-ig küldendők be.

CSARNOK.

Kossuth sírjánál.*)

*Nem rémhír ez csak, nem képtelenség,
Nem daemoni lélek sugta csupán,
Tombolva kéjében látra a kint,
Mi feljajdul annyjak ajakán.*

*Való igaz. Távol idegenben
Halt meg a dicső, Kossuth Lajos.
És megrendül az elfásult kebel,
Egy egész nemzet bútól roskadoz.*

*Kérdeztétek: mi gondja, búja volt?...
És mondtátok? Lesz boldog a haza!
S míg egy magyar él e föld kerekén
A szabadság lesz lengő zászlaja.*

*Mig egy magyar él, nem feledi el,
Mi nagy, mi dicső, drága volt nekünk.
Isten, te adtad őt és te tudod,
Hogy hűtlenek a sírban sem leszünk.*

*Még milliók ajkán hangzik a jaj,
Nyugaton és viszhangzik keleten,
Nem csak övéi bánata örök,
Nem csak övéi gyásza végtelen,*

*Egy egész nemzet omló könnye hull,
Egy egész nemzet gyászba öltözött,
És szeggyen arra, a ki magyar és
Nem elől jár, a legelsők között.*

*Föl! föl! Enyednek lelkes leányai,
Kossuthról nektek ma már tudni kell,
És arról is: ha gyászol a haza,
Egyedül mi, nem maradhatunk el.*

*Mi gyászunknál nagyobb csak bűnk legyen,
Mert hiába mondtuk: „Isten hozott!”
Most mondtuk igazán: „Isten veled!”
Hű nemzete neki csak sirt adott.*

*Édes a haza földje? oh felelj!
Nem fáj már az, hogy hontalan valál?
A mi szívünkre balzsam nincs sehol.
A mi keservünk enyhet nem talál.*

*Hogy szépet álmodj... újra esküszünk:
Legyen a jövő hozzánk mostoha,
A szabadság lesz mindig jelszavunk!
Rabigába nem görnyedünk soha!*

*Majd ha zúg a feltámadás órája,
A „Hymmuszal” fogad az égi kar,
A mennyben néked fenttartva a hely.
Ne sirj! Töröld le könnyűd, óh magyar!*

*Kossuth Lajos él! nem halhat ő meg,
Az ő lánglelke mi reánk borul.
Kossuth Lajos él! él! és áldott lesz neve.
Mig sírjára magyarok könnye hull...*

Sallak Róza.

*) A nagy nemzeti temetés napján készült.

Gazdák és gazdaszanyok figyelmébe. Gazdasági ve-
mény és virág magvak — kizárólagosan valódi erfurti — kaphatók
Cirner J. József kereskedésében Nagy-Enyeden, ki a magvak jósa-
gáért és valódiságáért kezeskedik vállalt. Postai megrendeléseket leg-
pontosabban eszközöl.

Szerkesztőség :
Dr. MAGYARI KÁROLY. **TÖRÖK BERTALAN.**
Kiadó: **CIRNER J. JÓZSEF.**

Nyersselyem bastruhákra alkalmas kelméket
öltönyönként 9 frt 50 kr-ért és jobb fajtájukat is — valamint
fekete, fehér és színes selymeket méterenként 45 krtól
11 frt 65 krig — sima, kockázott, esikozott, mintázott és da-
maszolt stb minőségben (mintegy 240 fajtában és 2000 különböző
szín s árnyalatban) szállít; postabér és vámmentesen a privát-
megrendelők lakására **HENNEBERG G.** (es. kir. udvari szállító)
selyemgyára **ZÜRCHBEN.** Minták pótfordulóval küldet-
nek. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros
bélyeg ragasztandó 3

Sz. 743—894.—tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A vizaknai kir. járásbírósg mint telekkönyvi ha-
tóság közhírré teszi, hogy a királyi kincstár végrehaj-
tatónak Hanning Mária és társai végrehajtást szvenvedő
elleni 153 frt 43 kr tőkekövetelés és jár. iránti végrehaj-
tási ügyében a vizaknai kir. járásbírósg területén
levő Gergelyfája község határán fekvő gergelyfaji 220.
sz. tjkvben A + 1. 2. 4—15. rend. 412., 413., 1141.,
1144., 1770., 2147/1., 2154/1., 2288., 3525/1., 3818. 3844.,
4269., 4322., 4480., 5495., 5704/1., 5808., 5950., hely-
rajzi szám alatt felvett ingatlanokra az árverés 496
frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendel-
te, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1894.
évi május hó 16-ik napján délelőtti 10 órakor
Gergelyfája község házánál megtartandó nyilvános ár-
verésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatulni
fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok
becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t.
cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881.
évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyiminis-
teri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapir-
ban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bíróságnál
előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismer-
vényt átszolgáltatni.

Kelt Vizaknán, 1894. évi április hó 5-én.

A kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság.

Szentmiklósy József,
kir. aljárásbíró.

Arankamentes lóheremag

nagyszemű 100 kilója 76 frt, 5, 10, 25,
50 kilós zsákokban, államilag ólom-
1—10 zárolva.

Répa mag

ugyanolyan árban, Alvinczen feladva,
utánvétellel kapható

Gróf Teleki Arvéd

drassói uradalmában, u. p. Koneza.

Fényképészeti jelentés.

Van szerencsém Nagy-Enyed vá-
ros és vidéke mélyen tisztelt közönsé-
gének tisztelettel jelenteni, hogy

fényképészeti műtermemet

rövid időre Kolozsvárról ideiglenesen
áthelyeztem s azt a magyar-utczán
Grünfeld Dávid lisztkereskedő ur ud-
varán rendeztem be, a hol minden-
nemű, u. m.: látogatójegy alaku,
kabinet-, Makart-, boudoir-, stb.
fényképeket készítek.

Kis képekről nagyobbitásokat,
egész életnagyságig, retoucheban, mely-
nek finomsága minden festett képet
fölülmul. Szóval a fényképészeti és fes-
tészeti szakmába vágó minden munká-
latokat elvállalok s az általam készi-
tett fényképek tiszta és élethű kivi-
teléért kezeskedek vállalom.

**Felvételeket reggel 8 órá-
tól d. u. 5 óráig borult idő-
ben is pontosan eszközölök.**

A nagyérdemű közönség nagy-
becsű megrendeléseit kérve, vagyok

Tisztelettel:

KATÓ JÓZSEF fényképész
Kolozsvárról.

"Egy elsőrangú magyarországi biztosító intézet"

helyben egy alkalmas **főügynököt**, a vidéken
pedig tevékeny **helyi ügynököket** keres. —
Szíves ajánlatok **"Biztosító képviselő"** jelige
alatt e lap kiadóhivatalához kéretnek. 1—3

Máriaczei Gyomorceppek

gyógyszerben hatnak gyomor bajokat, nélkülözhetetlen és állo-
niasan ismeretes házi és utazószert.

A gyomorteljes tisztít: étvágytalanság, gyomorgöngyöség,
bűzös lehellet, felfújtás, savanyú felbőgögés, hasmenés, gyomo-
regés, felesleges nyálakiválasztás, sárgaság, undor és hányás,
gyomorgöngyös, sáskaság.

Hathatos gyógyszernek bizonyult fejjátsónál, a menyinyben
ez a gyomortól származott, gyomorteljesítési étellel és
italokkal, gúliszták, májbajok és hámorrtólásnál.

Emellett bajoknál a **Máriaczei gyomorceppek**
évek óta kitanóknak bizonyultak, a mit száz meg száz
bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára
használati utasítással együtt 40 kr., nagy
üveg 70 kr.

Magyarországi főraktár:
Török József gyógyszerháza
Budapest, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék
megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék
elfogadni, melyeknek burkolatára zöld sza-
lag van ragasztva a készítő aláírásával (C.
Brady) és ezen szavakkal: "Valódiságát bi-
zonyítom".

**A Máriaczei gyomorceppek va-
lodian kaphatók**

Kovács József gyógyszerésznél
Nagy-Enyeden.

Schieszl Károly gyógyszerésznél
Balázsfalván.

Wolf G. és fia gyógyszerészeknél
9—43 Tordán.

LE GRIFFON
Valódi Francia papír

ÜGYELJENEK A JEGYRE **ÜVAKODJANAK MINDEN UTÁNZASTOL**

a legjobb
A LEGKÉRSETEBB
az egészségnek leghasznosabb
SZIVARKA PAPIR

(28—52.)

Összes gazdasági gépek
elsőrangú minőségben.

saját **h a z a i** gyártmány

Kedvező feltételek!

GŐZCSÉPLŐGÉPEK

Legjutányosabb árak!

ELSŐ MAGYAR
GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZVÉNY-TÁRSULAT.
Gyártelep: **KÜLSŐ VÁCI-UT 7.**

10—10

Bovított letelek:
GÉPGYÁR,
BUDAPEST.

Tessék csak mindig 7—10

"ZACHERLIN"-T
kérni, az a legbiztosabb és legjobb rovarpusz-
tító szer, mivel az **minden rovarpusztító**
szer között a leghathatósabb.

Nem szükséges dicsérni annak jószágát és
hatását; eléggé bizonyítja azt a **"Zacherlin"**
nek nagy mennyiségbeni használása és óriási
kiterjedésű hire és piacza, mely mindenütt
ismeretes.

Pecsetelt üveget kell csak mindig kérni,
melyen a **"Zacherlin"** olvasható. **Minden**
más e fajta szer csak értéktelen utánzat.

Egy üveg ára 15, 30, 50 kr., 1 és 2 frt.
A Zacherlin-öntöző 30 kr.

A **"Zacherlin"** valódi minőségben kapható:

Nagy-Enyeden: Bisztritsány Lajos, Cirner J.
József és Winkler János uraknál.

Abrudbányán: Molnár Árpád urnál.

Balázsfalván: Sinberger Salamon győgsze-
részt, Schieszl Károly, Klein testvérek és Heisi-
kovitz Leopold uraknál.

Gyulafehérváron: Fröhlich Gyula, Szent-
györgy M. gyógyszerész, Jakabfy Albert és
Nagy József uraknál.

Maros-Ujváron: Virág Tamás urnál.

